№11-2/389
от 3.09.16

23467-11

Областным, г.г. Астана, Алматы
управлениям образования

Департамент дошкольного и среднего образования Министерства образования и науки Республики Казахстан сообщает, что согласно Инструктивно-методическому письму «Об особенностях организации образовательного процесса в общеобразовательных школах республики Казахстан в 2016-2017 учебном году» первые классы республики переходят на пятидневную учебную неделю.

В связи с этим направляем методические рекомендации по составлению расписания на пятидневную учебную неделю в 1-ом классе.

Приложение на 7 листах.

Директор **Ж. Жонтаева**

А. Кемалова,
742329

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі
Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы

Министерство образования и науки Республики Казахстан
Национальная академия образования им. И. Алтынсарина

1-ШЫ СЫНЫПТА БЕС КҮНДІК АПТАҒА АРНАЛҒАН САБАҚ КЕСТЕСІН ЖАСАУ ЖӨНІНДЕГІ ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫМДАМА

МЕТОДИЧЕСКИЕ РЕКОМЕНДАЦИИ ПО СОСТАВЛЕНИЮ РАСПИСАНИЯ НА ПЯТИДНЕВНУЮ НЕДЕЛЮ В 1-ОМ КЛАССЕ

Астана
2016

1-сыныптарда аптасына бескүндік оқу үдерісін ұйымдастыруға арналған сабақ кестесін жасауға ұсыныс

2016-2017 оқу жылынан бастап республика мектептерінің кезеңкезеңімен бес күндік оқуға көшуі басталады. 2016-2017 оқу жылында бес күндік оқуға республиканың бірінші сыныптары көшеді.

Білім беру іс-әрекеті білім алушының денсаулығына зиян келтірмей, оның жеке өзіндік қабілеттерін дамытып, оқуға деген құлшынысын қалыптастыруды көздеуі тиіс. Оқушыны сенбі күнгі сабақтан босату арқылы оның мектептен тыс дамуына мүмкіндік береміз. Оқушылардың басым бөлігінде сабаққа деген қызығушылығы төмендейді, себебі апта бойы жұмсаған күш-қуатын бір күнгі демалыста қалпына келтіре алмайды. Сонымен бірге бескүндік білім беру мекемелеріндегі оқушылардың оқу үлгерімі сенбі күні оқитындармен салыстырғанда жоғары.

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2014 жылдың 29 желтоқсанындағы №179 бұйрығымен бекітілген «Білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидаларына сәйкес, оқу аптасының ұзақтығына қарамастан бастауыш сыныптардағы оқушылардың негізгі (инвариантты) оқу жүктемесі бес сабақтан аспауы тиіс. 1 - сыныпта балалардың оқу процесіне бейімделу кезеңін жеңілдету мақсатында оқу жүктемесі бірте-бірте ұлғайтады, яғни оқу жүктемесін біртіндеп өсірудің «сатылы» сабақ кестесі қолданылады. ҚР Білім және ғылым министрінің 2016 жылдың 15 шілдесінде №453 бұйрығымен бекіткен бастауыш білім берудің типтік оқу жоспары бойынша оқушының апталық инвариантты жүктемесі 22 сағатты, вариативтік компоненті 2 сағатты құрайды.

Сабақ кестесін құру кезінде күндізгі және апта бойы оқушының ақыл-ой қабілеттілік динамикасының өзгерістерін ескеру керек және санитарлық қағидалардың 12-қосымшасына сай пәндердің күрделілігін ескеру қажет.

Санитарлық қағидаларда сейсенбі және бейсенбі күндері оқушының ақыл-ой қабілетінің жоғары динамикасы белгіленген, сондықтан осы күндері оқу жүктемесінің көбірек көлемі қолданылуы тиіс.

Дүйсенбі күні ең аз оқу жүктеме жоспарлану керек, бірақ бескүндік оқу жүктемесін енгізу барысында ең аз оқу жүктемесін сәрсенбіге сәйкестендіру қажет.

Осыған орай, апталық оқу жүктемесін бөлу төмендегі кестеде көрсетілгендей ұсынылады:

Апта күні	Сабақ саны
Дүйсенбі	4 сабақ, белсенді қозғалыс мазмұнындағы сабақ
Сейсенбі	5 сабақ
Сәрсенбі	4 сабақ
Бейсенбі	5 сабақ

Жұма	4 сабақ, белсенді қозғалыс мазмұнындағы сабақ

Бастауыш сыныптарға арналған күндік және апталық сабақ кестесі олардың психологиялық-физиологиялық ерекшеліктерін ескере отырып жасалынады. Оқушының біркүндік жұмыс күніндегі қабілеттілігі оның сабақтағы қабілеттілік динамикасына сай келуі тиіс.

Ол төрт сатыдан тұрады: біріншісі, ену (бой үйрету) кезеңі; екінші саты - жандану; үшінші, үйлесімді (оңтайлы) жұмыс қабілеттілік; төртінші кезең - шаршаңқырау (зерігу).

Осыған сәйкес бескүндік оқу кестесінің келесі нұсқасы **үлгі ретінде** ұсынылады:

Апта күні	**Сабақ тізімі мен реттілігі**
Дүйсенбі	1 Сауат ашу 2 Математика 3 Қазақ/орыс тілі 4 Дене шынықтыру
Сейсенбі	1 Сауат ашу 2 Жаратылыстану 3 Көркем еңбек 4 Сауат ашу 5 Дене шынықтыру
Сәрсенбі	1 Сауат ашу 2 Қазақ/орыс тілі 3 Математика 4 Өзін-өзітану
Бейсенбі	1 Сауат ашу 2 Дүниетану 3 Математика 4 Ағылшын тілі 5 Музыка
Жұма	1 Сауат ашу 2 Математика 3 Ағылшын тілі 4 Дене шынықтыру

Оқу үдерісінің алғашқы айында, яғни қыркүйекте, вариативтік компонентті өткізбеу ұсынылады. Алайда оқушының денсаулығын сақтау мақсатында сабақ барысында сергіту сәттерін арттыру маңызды. Сонымен қатар, 2-сабақтан соң 30 минуттық үлкен үзіліс жасап, таза ауада қозғалмалы-қимылды ойындар өткізу ұсынылады.

5 күндік жағдайында 1-сыныптың оқу жүктемесінің тоқсандар бойынша бөлінуі (33 оқу аптасы) 1 Қосымшада үлгі ретінде ұсынылады.

Соңғы әрі нақты сабақ кестесі құру мектеп әкімшілігінің құзіретінде.

Рекомендации по составлению расписания для организации пятидневной учебной недели в 1-х классах

С 2016-2017 учебного года начинается постепенный переход школ республики на пятидневное обучение. В 2016-2017 учебном году на пятидневку переходят первые классы республики.

Образовательная деятельность не должна наносить вред здоровью учащихся, в первую очередь, она ориентирована на развитие индивидуальных особенностей обучающихся, формирование положительной мотивации к учебной деятельности. Освобождая субботу от уроков, мы даем возможность ребенку развиваться вне школы. Большинство детей не получают удовольствия от учебы, потому что не успевают восстановить силы за один выходной. Успеваемость при пятидневной учебной неделе оказывается выше по сравнению со школами, где учатся в субботу.

В соответствии с Санитарными правилами «Санитарно-эпидемиологические требования к объектам образования», утвержденными приказом Министра национальной экономики Республики Казахстан от 29 декабря 2014 года № 179, независимо от продолжительности учебной недели основная (инвариантная) учебная нагрузка учащихся составляет не более пяти уроков в начальной школе. В первых классах применяют «ступенчатый» режим учебных занятий с постепенным наращиванием учебной нагрузки.

Согласно Типовому учебному плану начального образования, утвержденному приказом Министра образования и науки РК № 453 от 15 июля 2016 года инвариантная недельная нагрузка учащихся составляет 22 часа, вариативный компонент составляет 2 часа.

При составлении расписания следует учитывать динамику умственной работоспособности учащихся в течение дня и недели и учитывать таблицу ранжирования предметов по трудности в соответствии с приложением 12 к Санитарным правилам.

Санитарными правилами определено, что в соответствии с динамикой умственной работоспособности учащихся в течение недели наибольший объем учебной нагрузки должен приходиться на вторник и четверг. В среду для учащихся младших классов предусматривают облегченный день.

На понедельник должна планироваться наименьшая нагрузка. Однако при внедрении пятидневной учебной нагрузки с двумя выходными днями рекомендуется наименьшую нагрузку определить не на понедельник, а на среду.

В соответствии с изложенным рекомендуется распределить недельную нагрузку следующим образом:

День недели	**Количество уроков**
Понедельник	4 урока, занятие активно-двигательного характера
Вторник	5 уроков
Среда	4 урока
Четверг	5 уроков
Пятница	4 урока, занятие активно-двигательного характера

Расписание на неделю и на день составляется с учетом психолого-физиологических особенностей младших школьников. Динамика уровня работоспособности в течение рабочего дня соотносится с динамикой работоспособности ученика на уроке.

Ее составляют 4 фазы: первая – это фаза вхождения, вторая фаза – фаза актуализации; третья фаза – фаза оптимальной работоспособности, четвертая фаза – фаза выраженного утомления.

На основании изложенного рекомендуется следующий**примерный**вариант расписания на пятидневную учебную неделю.

День недели	**Перечень и последовательность уроков**
Понедельник	1 Обучение грамоте 2 Математика 3 Казахский/русский язык 4 Физическая культура
Вторник	1 Обучение грамоте 2 Естествознание 3 Художественный труд 4 Обучение грамоте 5 Физическая культура
Среда	1 Обучение грамоте 2 Казахский/русский язык 3 Математика 4 Самопознание
Четверг	1 Обучение грамоте 2 Познание мира 3 Математика 4 Английский язык 5 Музыка
Пятница	1 Обучение грамоте 2 Математика 3 Английский язык 4 Физическая культура

В течение первого месяца обучения –сентября– рекомендуется не проводить занятия вариативного компонента. Но при этом необходимо в целях здоровьесбережения обучающихся увеличить на уроках количество физкультминуток. Рекомендуется также проводить одну большую перемену после 2-го урока продолжительностью 20 минут при максимальном использовании свежего воздуха, в подвижных играх.

Рекомендуемые расчеты учебной нагрузки для 1 класса по четвертям при 5-дневке (33 учебных недель) в Приложении 1.

Выбор окончательного варианта расписания остается прерогативой администрации школы.

1 қосымша

5 күндік жағдайында оқыту қазақ тілінде жүргізілетін 1-сыныптың оқу жүктемесінің тоқсандар бойынша бөлінуі (33 оқу аптасы)

Пәндер	Апталық жүктеме	Жылдық жүктеме	I тоқсан 8 апта																		II тоқсан 8 апта																													
				1	2	3	4	5	6	7	8			9	10	11	12	13	14	15	16																											
			2.09	5 - 9.09	12 – 16.09	19 – 23.09	26 -30.09	3 – 7.10	10 – 14.10	17 – 21.10	24 – 28.10			7 - 11.11	14 -18.11	21 - 25.11	28.11 - 2.12	5 - 9.12	12 - 16.12	19 - 23.12	26 - 29.12																													
Сауат ашу	6	198	1	6	6	6	6	6	6	6	6	Каникул күндері		6	6	6	6	6	6	6	6	Каникул күндері																												
Орыс тілі	2	66	-	2	2	2	2	2	2	2	2			2	2	2	2	2	2	2	2																													
Ағылшын тілі	2	66	-	2	2	2	2	2	2	2	2			2	2	2	2	2	2	2	2																													
Математика	4	132	1	4	4	4	4	4	4	4	4			4	4	4	4	4	4	4	4																													
Жаратылыстану	1	33	-	1	1	1	1	1	1	1	1			1	1	1	1	1	1	1	-																													
Дүние тану	1	33	1	1	1	1	1	1	1	1	1			1	1	1	1	1	1	1	-																													
Өзін-өзі тану	1	33	1	1	1	1	1	1	1	1	1			1	1	1	1	1	1	1	-																													
Музыка	1	33	-	1	1	1	1	1	1	1	1			1	1	1	1	1	1	1	1																													
Көркем еңбек	1	33	1	1	1	1	1	1	1	1	1			1	1	1	1	1	1	1	-																													
Дене шынықтыру	3	99	-	3	3	3	3	3	3	3	3			3	3	3	3	3	3	3	3																													
Инвариантты оқу жүктемесі			5	18	22	22	22	22	22	22	22			22	22	22	22	22	22	22	19																													
Вариативтік компонент 1	1	33			1	1	1	1	1	1	1			1	1	1	1	1	1	1	1																													
Вариативтік компонент 2	1	33			1	1	1	1	1	1	1			1	1	1	1	1	1	1	1																													
Оқу жүктемесі	24	792	5	18	24	24	24	24	24	24	24			24	24	24	24	24	24	24	20																													

Пәндер	III тоқсан 9 апта																																																	
	17	18	19	20			21	22	23	24	25			26	27	28	29	30	31	32	33
	9 - 13.01	16 - 20.01	23 - 27.01	30.01 - 3.02	6 - 10.02		13 - 17.02	20 - 24.02	27.02 - 3.03	6 - 10.03	13 - 17.03	20.03		3 - 7.04	10 - 14.04	17 - 21.04	24 - 28.04	01 - 05.05	08 - 12.05	15 - 19.05	22 - 26.05
Сауат ашу	6	6	6	6	Каникул күндері		6	6	6	6	6	-	Каникул күндері	6	6	6	6	6	6	6	5
Орыс тілі	2	2	2	2			2	2	2	2	2	-		2	2	2	2	2	2	2	2
Ағылшын тілі	2	2	2	2			2	2	2	2	2	-		2	2	2	2	2	2	2	2
Математика	4	4	4	4			4	4	4	4	4	-		4	4	4	4	4	4	4	3
Жаратылыстану	1	1	1	1			1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1
Дүние тану	1	1	1	1			1	1	1	1	1	-		1	1	1	1	1	1	1	1
Өзін-өзі тану	1	1	1	1			1	1	1	1	1	-		1	1	1	1	1	1	1	1
Музыка	1	1	1	1			1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	-
Көркем еңбек	1	1	1	1			1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	-
Дене шынықтыру	3	3	3	3			3	3	3	3	3	-		3	3	3	3	3	3	3	3
Инвариантты оқу жүктемесі	22	22	22	22	Қосымша		22	22	22	22	22	3		22	22	22	22	22	22	22	20
Вариативтік компонент 1	1	1	1	1			1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1
Вариативтік компонент 2	1	1	1	1			1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1
Оқу жүктемесі	24	24	24	24			24	24	24	24	24	5		24	24	24	24	24	24	24	20

2. 09: 1 күн 5 сабақ;
21-25 апталар: 4 күн 5 сабақтан, 1 күн 4 сабақ;

1-15 апталар: 4 күн 5 сабақтан, 1 күн 4 сабақ;
20.03 – 1 күн 5 сабақ;

16 апта - 4 күн 5 сабақтан;
26-32 апталар: 4 күн 5 сабақтан, 1 күн 4 сабақ;

17-20 апталар: 4 күн 5 сабақтан, 1 күн 4 сабақ;
33 апта: 5 күн 4 сабақтан.

Приложение 1

Расчеты учебной нагрузки для 1 класса с русским языком обучения по четвертям при 5-дневке (33 учебных недель)

Предметы	Недельная нагрузка	Годовая нагрузка	I четверть 8 недель										II четверть 8 недель										III четверть 9 недель											IVчетверть 8 недель							
				1	2	3	4	5	6	7	8		9	10	11	12	13	14	15	16		17	18	19	20		21	22	23	24	25		26	27	28	29	30	31	32	33
			2.09	5 - 9.09	12 – 16.09	19 – 23.09	26 -30.09	3 – 7.10	10 – 14.10	17 – 21.10	24 – 28.10		7 - 11.11	14 -18.11	21 - 25.11	28.11 - 2.12	5 - 9.12	12 - 16.12	19 - 23.12	26 - 29.12		9 - 13.01	16 - 20.01	23 - 27.01	30.01 - 3.02	6 - 10.02	13 - 17.02	20 - 24.02	27.02 - 3.03	6 - 10.03	13 - 17.03	20.03		3 - 7.04	10 - 14.04	17 - 21.04	24 - 28.04	01 - 05.05	08 - 12.05	15 - 19.05	22 - 26.05
Обучение грамоте	6	198	1	6	6	6	6	6	6	6	6	Каникулы	6	6	6	6	6	6	6	6	Каникулы	6	6	6	6	Дополнительныеканикулы	6	6	6	6	6	-	Каникулы	6	6	6	6	6	6	6	5
Казахский язык	2	66	-	2	2	2	2	2	2	2	2		2	2	2	2	2	2	2	2		2	2	2	2		2	2	2	2	2	-		2	2	2	2	2	2	2	2
Английский язык	2	66	-	2	2	2	2	2	2	2	2		2	2	2	2	2	2	2	2		2	2	2	2		2	2	2	2	2	-		2	2	2	2	2	2	2	2
Математика	4	132	1	4	4	4	4	4	4	4	4		4	4	4	4	4	4	4	4		4	4	4	4		4	4	4	4	4	-		4	4	4	4	4	4	4	3
Естествознание	1	33	-	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	-		1	1	1	1		1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1
Познание мира	1	33	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	-		1	1	1	1		1	1	1	1	1	-		1	1	1	1	1	1	1	1
Самопознание	1	33	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	-		1	1	1	1		1	1	1	1	1	-		1	1	1	1	1	1	1	1
Музыка	1	33	-	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1		1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	-
Художественный труд	1	33	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	-		1	1	1	1		1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	-
Физическая культура	3	99	-	3	3	3	3	3	3	3	3		3	3	3	3	3	3	3	3		3	3	3	3		3	3	3	3	3	-		3	3	3	3	3	3	3	3
Инвариантная учебная нагрузка			5	18	22	22	22	22	22	22	22		22	22	22	22	22	22	22	19		22	22	22	22		22	22	22	22	22	3		22	22	22	22	22	22	22	20
Вариативный компонент 1	1	33			1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1		1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1
Вариативный компонент 2	1	33			1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1		1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1
Максимальная учебная нагрузка	24	792	5	18	24	24	24	24	24	24	24		24	24	24	24	24	24	24	20		24	24	24	24		24	24	24	24	24	5		24	24	24	24	24	24	24	20

2. 09: 1 день 5 уроков;
21-25 нед.:: 4 дня по 5 уроков, 1 день 4 урока;

1-15 нед.: 4 дня по 5 уроков, 1 день 4 урока;
20.03 – 1 день 5 уроков;

16 нед. : 4 дня по 5 уроков;
26-32 нед.:: 5 дней по 5 уроков;

17-20 нед. 4 дня по 5 уроков, 1 день 4 урока;
33 нед.: 5 дней по 4 урока